WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Konferencja Naukowa *Pociąg do sprawiedliwości – rola wymiaru sprawiedliwości w życiu społecznym*, Zielona Góra 22 maja 2018 r.

Konferencja, która jest przedmiotem niniejszego artykułu, stanowi kolejny dowód konsekwentnego realizowania przez Wydział Prawa i Administracji UZ postulatu, aby środowiska uniwersyteckie stale współpracowały z ich otoczeniem zewnętrznym. Ledwie upłynął miesiąc od konferencji współorganizowanej przez Okręgową Radę Adwokacką i Katedrę Prawa Karnego i Postępowania Karnego, a WPiA UZ stał się współgospodarzem adresowanej do młodzieży licealnej i studentów konferencji naukowej *Pociąg do sprawiedliwości – rola wymiaru sprawiedliwości w życiu społecznym*. Wydarzenie to zainicjowali sędziowie zrzeszeni w Stowarzyszeniu Sędziów Polskich *Iustitia* Oddział w Zielonej Górze, a konferencja stanowiła jeden z elementów obchodów Dni Edukacji Prawnej oraz Dnia Wymiaru Sprawiedliwości.

Zaproszeni goście-referenci i przyjęty temat obrad sprawiły, że największa sala wykładowa WPiA UZ ledwie pomieściła wszystkich zainteresowanych. Warto zaś odnotować, że na konferencję przybyli nie tylko uczniowie zielonogórskich szkół średnich, ale też ze Szprotawy, Gubina, Nowej Soli oraz studenci.

Obrady otworzyli przedstawiciele organizatorów: Wiceprezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze SSO - Rafał Skrzypczak, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UZ - prof. dr hab. Hanna Paluszkiewicz i Prezes Zielonogórskiego Oddziału Stowarzyszenia Sędziów Polskich *Iustitia* SSR del. do SSO w Zielonej Górze - Paweł Jurewicz.

Pierwszą sesję moderowała SSO w Zielonej Górze Jolanta Witczak, a pierwszy referat wygłosił prof. zw. dr hab. Stanisław Waltoś. Ten wybitny przedstawiciel polskiej doktryny prawa w sposób fascynujący i kipiący erudycją przeprowadził wspaniały wywód poszukując odpowiedzi na pytania - *Czy we współczesnym świecie potrzebne są sądy?* oraz *Czy życie bez prawa i sądów jest możliwe?* Jako następny głos zabrał prof. nadzw. UZ dr hab. Andrzej Bisztyga kierujący zielonogórską Katedrą Prawa Konstytucyjnego, który podjął temat *Niezależność władzy sądowniczej a konstytucyjna zasada demokratycznego państwa prawnego*. W swoim wystąpieniu Pan Profesor dał wyraz temu, że prowadzone badania naukowe mają ścisły związek z otaczającą wszystkich rzeczywistością prawną. Wydaje się, że szczególnie pod wpływem tego referatu, młodzi słuchacze w kuluarach dawali potem wyraz pewnemu zdziwieniu, że nauka nie jest tak oderwana od rzeczywistości jak sądzili. Następnie głos zabrali przedstawiciele zielonogórskiego świata prawniczego – Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Zielonej Górze adw. Krzysztof Szymański oraz SSO w Zielonej Górze Arkadiusz Opala. Poświęcili oni swoje wystąpienia odpowiedzi na sformułowane w temacie referatów pytania: *Czy w świetle częstych zmian w prawie z jednej strony oraz szerokiego dostępu do informacji z drugiej strony, powinna obowiązywać zasada „nieznajomość prawa szkodzi"? Kiedy można się na nią powoływać, a kiedy nie powinna ona mieć zastosowania?* oraz *Czy wyrok zgodny z prawem jest zawsze sprawiedliwy? Czy obywatel może nie respektować wyroków, które uważa za niesprawiedliwe?* Obrady pierwszej sesji zamykało wystąpienie prof. zw. dr hab. Katarzyny Dudki z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W tym referacie kluczowym było zagadnienie zaufania Polaków do sądów i możliwości wpływania na jego wzrost, a niewątpliwym jego atutem, było to, że Pani Profesor włączyła słuchaczy do czynnego udziału w swych rozważaniach. Nie tylko przeprowadzony eksperyment naukowy, ale także liczne i ciekawe przykłady oraz barwy język wypowiedzi spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem, a referentkę nagromadzono gromkimi brawami.

Po krótkiej przerwie odbyła się debata poświęcona roli wymiaru sprawiedliwości w życiu społecznym. Głos zabrali w niej studenci WPiA UZ, głownie z Koła Praw Człowieka oraz z Koła Nauk Penalnych stawiając pytania dotyczące roli wymiaru sprawiedliwości, pojęcia sprawiedliwości oraz zaufaniu społeczeństwa do sędziów i sądownictwa, wpływie i szybkości dokonywanych zmian w prawie na wymiar sprawiedliwości oraz zakresu i zasad prawa do informacji w związku z toczącym się postępowaniem sądowym. Ta wymiana poglądów sprzyjała sfomułowaniu wniosków dotyczących wyzwań jakie stoją przed wymiarem sprawiedliwości w Polsce. Szczególnie cenne wydają się te jej elementy, które jak się wydaje mogły wpłynąć na wzrost świadomości prawnej audytorium konferencji w zakresie istoty sądownictwa, znaczenia zasad na jakich wymiar sprawiedliwości i sądownictwo się opiera. Oczywiście istotną częścią dyskusji były takie fundamentalne kwestie, jak niezawisłość sędziowska, problem przewlekłości postępowania, a także zagadnienie rozbudowania kognicji i struktury sądownictwa w Polsce.

W tej samej części rozstrzygnięty został konkurs na esej *Czy prawo jest zawsze sprawiedliwe i czy zasada dura lex sed lex powinna obowiązywać w każdej sytuacji niezależnie od okoliczności*. Ogłaszając jego wyniki SSO w Zielonej Górze Diana Książek-Pęciak podkreśliła, że poziom merytoryczny nadesłanych prac był wysoki. Pierwszą nagrodę przyznano Bartłomiejowi Siborowskiemu z Liceum Ogólnokształcącego im. Kamila Krzysztofa Baczyńskiego w Nowej Soli. Laureat nie tylko otrzymał nagrodę i upominki, ale także odczytał swoją pracę, co wobec tak szacownego i licznego grona słuchaczy wydaje się szczególnie nobilitujące.

Joanna Markiewicz-Stanny
współpraca: Anna Chodorowska
Piotr Kapusta